

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 14/2012
18.9.2012

GRUNDER FÖR BEREDNING AV BUDGETEN 2013

Det ekonomiska nuläget

Enligt bokslutet för 2011 förbättrades församlingarnas ekonomi jämfört med året innan. Kostnadsutvecklingen år 2011 var ändå måttfull. Personalkostnaderna ökade med 0,7 % och de ihopräknade kostnaderna för driftsekonomin med 0,6 %. Även om årsbidraget steg är ekonomin inte i balans. Endast 54 % av investeringarna och låneamorteringarna kunde täckas med årsbidraget.

Församlingarna med 2 000–30 000 medlemmar förbättrade tydligast räkenskapsperiodens resultat och årsbidraget jämfört med föregående år. Situationen är ändå inte i alla avseenden tillfredsställande eftersom 19 procent av de ifrågavarande ekonomiska församlingseenheterna alltjämt har ett negativt årsbidrag och 45 procent av dem har ett negativt resultat för räkenskapsperioden. Problemen hade ökat i ekonomiska församlingseenheter med under 2 000 och över 30 000 medlemmar.

Redovisningarna av kyrkoskatt har fortsättningsvis ökat något, vilket avviker från prognosen. Fram till slutet av augusti hade redovisningarna av kyrkoskatt ökat med 5,6 % jämfört med året innan. För ett år sedan vid samma tid var situationen +2,7 %. År 2011 ökade kyrkoskatten med 1,9 %. Tillväxtprognosen för år 2012 är för tillfället cirka 4 %.

Samfundsskatten har som väntat minskat. Den tillfälliga höjningen av samfundsskattens andel till församlingarna halverades år 2012 och till följd av detta minskade andelen från 2,55 % till 2,30 % (–10 %). Samtidigt sjönk samfundens skatteprocent från 26,0 % till 24,5 % (–6 %). Redovisningarna av samfundsskatt under pågående år fram till slutet av augusti är 19,3% mindre än vid samma tid för ett år sedan. Samfundens beskattningsbara inkomst ökar i år med ungefär en procent. Kommunförbundet förutspår att kommunernas andel av samfundsskatten kommer att minska med cirka 16 procent.

Bruttonationalprodukten som beskriver ekonomins volym minskade i april-juni 2012 med 1,1 % från föregående kvartal. I jämförelse med året innan var minsk-

ningen 0,1 %. Under årets första kvartal ökade bruttonationalprodukten med 0,9 % från föregående kvartal och med 2,2 % från året innan. Den genomsnittliga prognosen för innevarande års BNP-tillväxt är 0,4 %. Prognoserna ligger mellan +1,4 % och -0,9 %.

Konjunkturprognoser för år 2013

Den ekonomiska tillväxten är fortfarande anspråkslös. Innevarande år väntas uppvisa en synnerligen svag tillväxt då den genomsnittliga tillväxtprognosen är 0,4 %. För år 2013 är prognosen i genomsnitt +1,5 %. Som mest väntas tillväxten bli drygt två procent och som minst lovar prognosen en halv procents tillväxt. Sysselsättningen förblir oförändrad. Inflationen förväntas bli cirka 2,5 procent år 2013. Inkomstnivån förväntas stiga med cirka 2,7 %.

När ekonomin uppvisar liten tillväxt eller till och med nolltillväxt spelar de lokala förhållandena en viktig roll i ekonomins utveckling. Man bör följa utvecklingen av ortens sysselsättning och företagens verksamhetsförutsättningar. Båda har en direkt inverkan på både kyrkoskattens och samfundsskattens storlek.

Staten och de ekonomiska forskningscentralerna

	Bruttonational- produkt förändrings-%			Inflation förändrings-%			Inkomstnivå förändrings-%			Arbetslöshetsnivå %		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
FM 9/2012	1,0	1,0	2,0	2,6	2,4	2,3	3,5	2,6	3,0	7,6	8,1	7,9
FB 14.6.	1,5	1,2	1,6	2,9	2,2	1,6	3,2	2,7	3,2	7,7	7,6	7,5
PT 4.9.	1,4	2,0		3,0	2,8		3,4	2,6		7,6	7,6	
PTT 27.3.	-0,9	2,3		2,9	2,6		3,2	2,4		8,0	8,1	
ETLA 1.8.	0,9	2,3	2,7	2,7	2,6	1,8	3,1	2,9	2,8	7,7	7,3	6,8

Bankerna

	Bruttonational- produkt förändrings-%			Inflation förändrings-%			Inkomstnivå förändrings-%			Arbetslöshetsnivå %		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Aktia 5/2012	0,3	1,5		2,8	2,6					8,0	7,8	
Nordea 9/2012	0,8	1,2	2,8	3,0	2,5	2,3	3,5	3,0	3,0	7,7	8,0	7,9
Pohjola- OP 8/2012	-0,8	1,4		2,9	2,7		3,6	2,8		7,6	7,5	
Sampo 6/2012	0,5	1,5		2,8	2,4		3,0	2,5		7,9	8,0	
Tapiola 6/2012	-0,5	0,5		2,7	1,5					8,5	9,0	
Handels- banken 9/2012	1,0	2,0	2,8	2,8	2,6	2,4	3,6	2,8	2,8	7,6	7,6	7,4

Sammandrag av statens, forskningscentralernas och bankernas prognoser

	Bruttonational- produkt förändrings-%			Inflation förändrings-%			Inkomstnivå förändrings-%			Arbetslöshetsnivå %		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Medeltal	0,4	1,5	2,3	2,8	2,5	2,2	3,4	2,7	3,0	7,8	7,9	7,7
Median	0,8	1,4	2,4	2,9	2,6	2,3	3,4	2,7	3,0	7,7	7,8	7,7
Max.	1,5	2,3	2,8	3,0	2,8	2,4	3,6	3,0	3,2	8,5	9,0	7,9
Min.	-0,9	0,5	1,6	2,6	1,5	1,6	3,1	2,4	2,8	7,6	7,3	7,4

Medlemsantalets utveckling och kyrkoskatten

Medlemsantalets utveckling har en direkt inverkan på kyrkoskatten. En aspekt av noggrann ekonomisk planering är att känna till församlingsmedlemmarnas skattebetalningsförmåga. Bedömningen sker enklast genom att utreda hur stor del av medlemmarna som är i arbetsför ålder. Därefter är det bra att utreda hur många under 30-åringar det finns bland medlemmarna samt andelens utveckling. Enligt statistiken är de som utträder ur kyrkan i huvudsak ungdomar och unga vuxna. Skattetagarnas internetjänst publicerar kommunspezifisk statistik över inkomstutvecklingen, som det lönar sig att utnyttja då man bedömer utvecklingen av församlingens kyrkoskatt (se <http://veronsaajat.vero.fi/sv-fi/tilastot/>).

År 2012 har kyrkoskatten, till skillnad från prognosen, ökat med cirka 4 %. Att kyrkoskattens ökning är större än den ekonomiska tillväxten beror på större löneförhöjningar än beräknat och på att sysselsättningsläget är bättre än väntat. Kyrkoskattens utdelning bestäms på basis av senast verkställda beskattning och utdelningen för 2013 bestäms i december 2012 utgående från beskattningsuppgifterna för 2011. Utdelningen förväntas minska något eftersom församlingarnas medlemsantal har sjunkit. Ingen märkbar förändring i utdelningens storlek är att vänta.

Kyrkoskatteredovisningarna påverkas mest av församlingens medlemskår och av den förskottsinnehållning som gjorts på medlemmarnas löneinkomster. Även om utdelningen bestäms utgående från föregående års verkställda beskattning utgörs penningbeloppet som redovisas av den just då gällande förskottsinnehållningen. I en församling på vars område ekonomin förstärks och vars medlemsantal inte sjunker mycket kan den redovisade kyrkoskatten öka.

Kommunförbundet förutspådde i augusti på basis av sina uträkningar att kommunalskatten ökar med 4,2 % år 2013. En allmän tillväxtprognos för kyrkoskatten är svår att göra, eftersom de lokala förhållandena varierar kraftigt. Då man beaktar förändringar i medlemsantalet är kyrkoskattens avkastningsutveckling vanligtvis anspråkslös jämfört med kommunalskattens.

Kommunförbundet utarbetar kommunspezifika prognosramar för skatteinkomster, med hjälp av vilka kommunerna förutspår kommunalskattens utveckling. Samma

prognosramar kan även användas i bedömningen av kyrkoskattens utveckling. Den egna kommunens prognosramar för skatteinkomsterna kan beställas från Kommunförbundet av Jukka Hakola (jukka.hakola@kuntaliitto.fi) som är sakkunnig i skattefrågor, eller av statistiksekreterare Maija Ylönen (maija.ylonen@kuntaliitto.fi). Materialet är i tabellform och levereras per e-post. Priset är 184,50 euro/år. Beställningen innehåller prognosramarna gjorda i månadsskiftet april-maj samt två uppdateringar på hösten.

Samfundsskatt

I sin budgetproposition till riksdagen för 2013 har regeringen slagit fast att förändringarna i kommunernas och församlingarnas samfundsskatteintäkter kompenseras genom att justera andelarna av samfundsskatten. Församlingarnas andel av samfundsskatten betalas ut med 0,4 procentenhets höjning under åren 2013–2015. Enligt lagen om skatteredovisning är församlingarnas utdelning 1,86 %. I samband med stiftandet av lagen om rundradioskatten kommer man att ändra den permanenta utdelningen från och med år 2013 med –0,01 procentenhet. Församlingarnas andel av samfundsskatten för år 2013 minskar till 2,25 %.

Enligt Kommunförbundets prognos från augusti stiger samfundsskatten år 2013 med cirka 4,7 %. Eftersom kommunernas och församlingarnas andelar av samfundsskatteavkastningen förändrades i proportion lika mycket kan man tillämpa Kommunförbundets prognos även på församlingarna.

Pensionsavgifter

För ett år sedan höjdes den lönebaserade pensionsavgiften. Nu kommer man att föreslå att avgiften för år 2013 bibehålls vid nuvarande 28 procent.

En ny pensionsavgift baserad på den årliga kyrkoskatten ska börja uppbäras från och med början av år 2013. Dess storlek föreslås bli 1,2 procent av kyrkoskatten. Summan upptecknas i budgeten under Centralfondsavgifter. I bokföringen får den ett eget konto (5350) Pensionsfondavgift. Kyrkostyrelsen skickar senare noggrannare betalningsinstruktioner till församlingarna. Enligt preliminära uppgifter uppbärs avgiften månatligen.

Kyrkomötet beslutar i november slutgiltigt om de båda avgifterna som utökar pensionsfonden.

Personalkostnader

Personalkostnaderna består av löner, obligatoriska lönebikostnader och frivilliga personalkostnader.

Lönesumman ska påläggas följande lönebikostnader: pensionsförsäkringsavgift 27,95–27,37 % beroende på arbetsgivarens pensionsavgiftsgrupp, socialskyddsavgifter 2,12 %, arbetslöshetsförsäkringsavgift 0,8 % av 1 879 500 euro och av överstigande del 3,2 %. Grupplivförsäkringen är i genomsnitt 0,08 % och olycksfallsförsäkringen i genomsnitt 0,7 %. Närmare uppgifter ska kontrolleras hos försäkringsbolaget. Lönebikostnaderna uppgår sammanlagt till 31,7–33,7 procent. Procenttalen som träder i kraft år 2013 klarnar först vid årets slut och de publiceras i Sacrista under Församlingsekonomi.

Övriga personalkostnader är bland annat kostnader för företagshälsovård, personalmåltider, resor samt olika kostnader för rekreation och upprätthållande av arbetsförmågan.

Kyrkans allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal 2012–2013 är i kraft till 31.3.2014. Kyrkans arbetsmarknadsverk och arbetstagarorganisationerna har kommit överens om löneförhöjningar för år 2013 i ett underteckningsprotokoll från 23.11.2011. Det generella lönepåslaget från och med 1.4.2013 är 1,9%, vilket höjer lönesumman på årsnivå med cirka 1,4 %. Under hösten kommer man att förhandla om detaljerna gällande avtalsenliga löneförhöjningar, så de slutliga förändringarna till KyrkTAK och löneförhöjningarna klarnar senare.

Antalet anställda och personalkostnaderna bör planeras och bedömas långsiktigt. Då har man förberett sig i tid på direkta inverknings av enskilda lönejusteringar.

Kostnader för fastighetsunderhåll

Kostnaderna för fastighetsunderhållet har stigit med 2,5 % på ett år (juni 2012). Mest steg kostnaderna för bruks- och avloppsvatten, 4,5 %. Underhållskostnaderna steg med 4,2 % och fjärrvärmekostnaderna med 3 %. (Källa: Statistikcentralen)

Fastigheternas underhållskostnader påverkas förutom av antalet anställda även av kostnader för energi, vatten, avloppsvatten och diverse underhållsservice.

Avgifter till Kyrkans centralfond

Avgiften till Kyrkans centralfond år 2012 är 8,2 % av den kalkylerade kyrkoskatten. Kyrkomötet beslutar i november om avgiften 2013, varefter Kyrkostyrelsen räknar ut centralfondsavgifterna för varje församling. Ingen höjning av avgiftsprocenten planeras.

Församlingens kalkylerade kyrkoskatt beräknas så att kyrkoskatteintäkten för skatteåret 2011 divideras med församlingens inkomstskatteprocent. Förhandsuppgifter om kyrkoskatteintäkten för skatteåret 2011 kan redan nu läsas på webbsidan Tjänster för skattetagare under Statistiker, Debiterade inkomstskatter och tabellen Preliminära uppgifter om redovisning enligt debitering i november 2011 för skatteåret 2010(N181), kolumn D. (se <http://veronsaajat.vero.fi> > på svenska).

Annat att beakta

Grunden för ekonomin inom offentliga samfund är ekonomisk balans. I praktiken uppvisar ekonomin alltid antingen ett överskott eller ett underskott, men på lång sikt borde den vara i balans. I ekonomiplaneringen ska man beakta församlingens rådande ekonomiska situation – dess överskott eller underskott. Det mest användbara måttet på ekonomisk balans är årsbidraget i förhållande till kommande investeringar och genomsnittliga årliga låneamorteringar. För att kunna bedöma ekonomins balans och årsbidragets tillräcklighet bör man göra en kalkyl över kommande grundrenoveringar, nyinvesteringar och låneamorteringar för minst fem år framåt.

Senast i detta skede bör man i de ekonomiska församlingens enheterna kontrollera om balansräkningen ger korrekt information om tidigare räkenskapsperioders överskott,

fonder och avsättningar. Värdet på finansiella värdepapper, kassa och bank samt övrig egendom som lätt kan omsättas i pengar under aktiva i balansräkningen ska överstiga det egna kapitalets fonder med allmän täckning, överskotten och avsättningarna sammanlagt under passiva.

Om dessa summor är i obalans ska man korrigera saken eller vidta åtgärder för att rätta till situationen.

I de församlingar där budgeten för 2013 hotar uppvisa underskott eller där årsbidraget inte räcker till för att täcka kommande investeringar och låneamorteringar ska man göra upp en plan för balansering av ekonomin som sträcker sig över minst tre år.

Om årsbidraget är negativt eller balansräkningen uppvisar underskott är församlingen i ekonomisk kris och ska omedelbart vidta åtgärder för att balansera sin ekonomi. Församlingens ledning (kyrkoherden och ekonomichefen) ska föra en öppen och konstruktiv dialog med såväl de förtroendevalda som de anställda om metoderna för balansering av ekonomin.

Mer information fås vid behov av ekonomiplaneringschef Pasi Perander, e-post fornamn.efternamn@evl.fi eller tfn (09) 1802 246.

KYRKOSTYRELSEN

Jukka Keskitalo

Pirjo Pihlaja